

Nicoleta CLIVET

Numele și prenumele în acte: Nicoleta Cernea.

Anul admiterii în UR: 2002; data și locul nașterii: 26 septembrie 1975, Brașov

Studii (elementare, liceale, universitare, postuniversitare):

1982 – 1990: studii primare și gimnaziale la Școala gen. nr. 27, Brașov;

1990 – 1994: studii liceale în cadrul Liceului Economic Andrei Bârseanu din Brașov;

1994 – 1998: studii de licență în cadrul Facultății de Științe a Universității Transilvania din Brașov (Secția Filologie, specializarea Română–Franceză);

1998 – 1999: studii aprofundate de literatură română contemporană la Facultatea de Litere a Universității București;

2004 – 2010: studii doctorale, încheiate cu obținerea titlului de Doctor în Filologie, la Facultatea de Litere a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, cu teza *Metamorfoze ale criticii românești postbelice*.

Activitate profesională:

1998 – 1999: Profesor de limba și literatura română la Liceul de Construcții-Montaj din Brașov;

1999 – 2000: Profesor de limba și literatura română la Liceul Economic din Brașov și redactor la Editura Aula din Brașov;

2000 – 2020: Cadru didactic titular (preparator univ. - 2000, asistent univ. - 2002 și, din 2000 până în prezent, lector univ. dr.) la Facultatea de Litere a Universității Transilvania din Brașov/ Departamentul de Literatură și Studii Culturale.

Debutul literar și colaborări la reviste: Debut literar în revista *Vatra* - nr.12/1998. Colaborări la revistele: *Vatra*, *Cuvântul*, *Adevărul literar și artistic*, *Cultura*, *Poesis International*, *Transilvania*, *Observator cultural*, *Apostrof*, *Buletinul Universității Transilvania Brașov*.

Debutul editorial: *Ioan Groșan (monografie critică)*, Ed. Aula, Colecția Ca-non, Brașov, 2001.

Colaborări la volume colective, antologii etc.:

Despre banalitate. Cu ochii deschiși, postfață la vol. *Florin Iaru - Poeme Alese*, Editura Aula, Brașov, 2002; *Prefață* la vol. *Ioan Groșan - Caravana cinematografică și alte povestiri*, Editura Corint, 2005; *Radu Petrescu: arheologie și experiment*, în vol. *Literatură și societate*, Ed. Universității Transilvania Brașov, 2006; *Un european la porțile Orientului*, în vol. *Cărțile supraviețuitoare*, Ed. Aula, Brașov, 2008; *E. Lovinescu - Istoria literaturii române contemporane*, în vol. *Literatură și civilizație. Scriitori români canonici și reforma curriculară*, vol. 2, Ed. Universității Transilvania, Brașov, 2008; *Cristian Popescu - Lirica și biograma*, în vol. *Kindlers Literatur Lexikon 3*, Editura J.B. Metzler GmbH Stuttgart, 2009; *Ioan Groșan - Caravana cinematografică și biograma*, în vol. *Kindlers Literatur Lexikon 3*, Editura J.B. Metzler GmbH Stuttgart, 2009; *Estul și restul*, în vol. *Literatura română contemporană. Florin Iaru și Ioan Groșan*, Ed. Univ. Transilvania, Brașov, 2015.

Referințe critice în reviste / publicații periodice: Al.Cistelean – *Trei cronicari (doi în travesti)*, în *Vatra* nr.11-12/2002; Daniel Cristea Enache – *Viața e în altă parte*, în *Adevărul literar și artistic* nr. 638/2002; Dan Gulea – *Ioan Groșan (monografie critică)*, în *Observator cultural* nr. 104/2002; Bogdan Alexandru Stănescu – *Amărăciuni orientale*, în *Luceafărul* nr. 25/2002; Mihai Vakulovski – *La timpuri noi, critici noi, noi*, în *Contrafort* nr. 1-3/2002.

Premii pentru cărțile publicate: Premiul pentru debut al URSS pentru vol. *Ioan Groșan (monografie critică)*, 2001.

* * *

Îrői nevéen Nicoleta CLIVETȚ, polgári neve Nicoleta CERNEA. Brassóban született 1975. szeptember 26-án.

1982–1990 között a brassói 27-es Számú Általános Iskolában tanult, majd 1990–1994-ben a brassói Andrei Bârseanu Gazdasági Líceumba járt, ott is érettségizett.

1994–1998 között, a brassói Transilvania Egyetem Tudományos Fakultásán végezte egyetemi tanulmányait (Bölcsészkar, román–francia szak). 1998–1999-ben mesteri fokozatot szerzett kortárs román irodalomból a Bukaresti Egyetem Bölcsészkarán. Tanulmányait

2004–2010-ben doktori iskolában folytatta a kolozsvári BBTE Bölcsészkarán; dolgozatát *A háború utáni román kritika változásai* címmel védi meg.

1998–1999 között román nyelvet és irodalmat tanít a brassói Építészeti Líceumban, majd 1999–2000-ben a Gazdasági Líceumban, és szerkesztő az Aula Kiadónál. 2000–2020 között címzetes tanár (2000 – egyetemi gyakornok, 2002 – egyetemi tanársegéd, majd adjunktus) a brassói Transilvania Egyetem Irodalom és Kulturális Tanulmányok Tanszékén.

Első közlés: a *Vatra* folyóirat 1998/12-es számában.

Közlések folyóiratokban: *Vatra*, *Cuvântul*, *Adevărul literar și artistic*, *Cultura*, *Poesis International*, *Transilvania*, *Observator cultural*, *Apostrof*, *Buletinul Universității Transilvania Brașov*.

Első kötete: *Ioan Groșan (monografie critică)* (Ioan Groșan – kritikai monográfia), Editura Aula, Canon sorozat, Brassó, 2001.

A következő antológiákban és kötetekben szerepelt: *Despre banalitate. Cu ochii deschiși* (A banalitásról. Nyitott szemmel), utószó Florin Iaru válogatott verseihez, Editura Aula, Brassó, 2002; *Előszó* Ioan Groșan: *Caravana cinematografică și alte povestiri* (Mozikaraván és más elbeszélések) című kötetéhez, Editura Corint, 2005; *Radu Petrescu: arheologie și experiment* (Radu Petrescu: régészet és kísérlet), a *Literatură și societate* (Irodalom és társadalom) című kötetben, Editura Univ. Transilvania, Brassó, 2006; *Un european la porțile Orientului* (Egy európai a Kelet kapujában), a *Cărțile supraviețuitoare* (A túlélő könyvek) című kötetben, Editura Aula, Brassó, 2008; *E. Lovinescu – Istoria literaturii române contemporane* (E. Lovinescu – A kortárs román irodalom története), a *Literatură și civilizație. Scriitori români canonici și reforma curriculară* (Irodalom és civilizáció. Kanonikus román írók és az életrajzi reform), II. kötet, Editura Univ. Transilvania, Brassó, 2008; *Cristian Popescu – Lirica și biograma* (Cristian Popescu – költészete és életrajza), a *Kindlers Literatur Lexikon 3*-ban, Editura J. B. Metzler GmbH, Stuttgart, 2009; *Ioan Groșan – Caravana cinematografică și biograma* (Ioan Groșan – A mozikaraván és életrajza), a *Kindlers Literatur Lexikon 3*-ban, uo., 2009; *Estul și restul* (A kelet és a többiek), a *Literatura română contemporană. Florin Iaru și Ioan Groșan* (Kortárs román irodalom. Florin Iaru és Ioan Groșan) című kötetben, Editura Univ. Transilvania, Brassó, 2015.

Díjak: a Romániai Írószövetség debütdíja a *Ioan Groșan-monográfiáért* – 2001.

* * *

Poet cumpătat în relațiile cu viața, chiar ușor speriat de tușele ei groase, de concretețea prea agresivă și de stările sufletești inflamate, Traian Ștef rămâne un retractil șarmant și atunci când, refugiat în versatilul regat al minții și al cărții, se încumetă să atace teme grele, așa cum se întâmplă în Poemul de dragoste (Ed. Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2016). Scrise la o vârstă de relativă calmare a simțurilor, poemele sale testează cu succes conductibilitatea iubirii, capacitatea acesteia de a (te) trece peste diverse praguri, dar mai ales peste ultimul. Pe un fundal cotidian estompat, voit blurat tocmai pentru a ascunde privirii „crăpăturile din fundal”, și într-o sintaxă îndelung decantată și esențializată, Traian Ștef se joacă de-a amantul în cel mai serios mod cu putință, reușind să evite orice catastrofă ar putea rezulta de-aici. Cum? Simplu: daimonul lui iubăreț (destul de temperat, de altfel) îl poartă, disciplinat, doar spre posibilitățile scripturale ale iubirii, nu și spre realitățile ei „catastrofale”. Electrizat de ideea iubirii, îndrăgostitul devine lesne candidat la visare, dar unul profesionist și deprins cu mizele mari; chiar dacă o doză de histrionism există, ea nu copleșește discursul îndrăgostit sau, oricum, nu apucă să-i pună în pericol nucleul dur, respectiv trinomul imanență – scriptural – transcendență: „Lasă-mă să scriu un poem/ direct pe pielea ta/ Bine întinsă/ Cu o pană de struț voi scrie/ Să zgârie puțin/ Să iasă sânge/ Să văd dacă are gust de rășină/ De scorțișoară/ De tămâie“(Joc). Textele nu sunt despre iubirea de-aici, nici despre fizica ei, ci despre iubirea care te poate purta dincolo. Politropiile amoroase fin caligrafiate de Traian Ștef își propun, de fapt, să înșele clipa aceea „ca un sâmbure de caisă” și să tragă cu ochiul dincolo de ea, spre alt fel de limpezimi, transparențe, certitudini: „Și abia atunci îi vorbesc/ Îi spun/ Uite am venit până aici/ Să luăm lumină/ Și parcă se sperie strigă/ Ca într-un vis din care nu poți ieși/ Se agată de mine cu toată puterea/ Să nu o scap/ Să nu cadă în gol/ Și apoi își lasă capul/ Pe pieptul meu/ În care se aud bătăile de liniștire/ Ale tobei” (Sublimă).

(Politropii amoroase, dar nu numai, în Vatra nr.1-2/2017)

* * *

Traian Ștef, ez a körültekintő költő, aki óvatosan kalandozik az életben, mi több, bizonyos mértékig tart is a lét vaskos vonásaitól, túlságosan agresszív konkrétságától és lobogó lelkiállapotaitól, bájosan visszafogott művész olyankor is, amikor az ész és a könyv ingatag királyságába száműzve ráveszi magát, hogy nehéz témákban merüljön el, ahogy a Szerelmes vers című kötetben történik (Ed. Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2016). Ezek a művek, melyeket az érzéket viszonylagos megnyugvása idején írt, sikeresen tesztelik a szerelem vezetőképességét, azt a tulajdonságát, hogy átvigye az embert a különböző küszöbökön, de főleg a legutolsón. Egy olyan mindennapi háttér előtt, melyet szándékosan homályosít, hogy eltakarja tekintetünk elől „a háttér repedéseit”, és egy alaposan derített és lényegített szintaxis révén Traian Ștef a lehető legkomolyabban játssza el a szeretőt, és sikerül elkerülnie minden olyan katasztrófát, mely ebből következne. Hogyan? Egyszerűen: szerelmes daimónja (mely eléggé mérsékelt különben) fegyelmezett módon csupán a szerelem megírható lehetőségei felé ragadja el, a veszélyes zónákba már korántsem. Felvillanyozza ugyan a szerelem gondolata, és könnyen álmodozóvá válik, csakhogy professzionista álmodozóvá, aki megszokta már a nagy téteket; bizonyos próteuszi vonás persze megfigyelhető, de nem lepi el a szerelmi diskurzust, vagy hát semmiképpen sem veszélyezteti annak kemény magját, azaz az immanencia-írhatóság-transzcendencia hármasságot: „Hagyd, hogy írjak / egy verset közvetlenül / a jól kifeszített bőrödre / Structollal írom majd / Hogy vér serkedjen / Hogy lássam gyanta- / Fahéj- / Vagy tömjénszaga van-e.” (Játék)

A szövegek nemcsak az evilági szerelemről szólnak, sem a testiségről, hanem arról a szerelemről, mely átvihet a túlsó partra. Traian Ștef finoman megrajzolt szerelmi alkalmazkodásainak tulajdonképpen az a célja, hogy becsapják a pillanatot, „akár egy barackmag”, és leskelődjenek be mögéje, másféle világosságok, áttetszőségek, bizonyosságok felé: „És csak akkor beszélek / Azt mondom neki / Nézd, idáig jöttem / Vegyünk fényt / És mintha megijedne / Mint egy álomban melyből nem léphetsz ki / Minden erejével belém kapaszkodik / El ne ejtsem / A semmibe ne zuhanjon / Aztán fejét a mellemre teszi / Melyben a dob / Nyugtató dobbanásai / Hallatszanak” (Fenségesen).”

(Politropii amoroase, dar nu numai – Szerelmi alkalmazkodások, és másfélék is, Vatra, 2017/1-2.)